

نام خانوادگی:	اداره‌ی کل آموزش و پرورش شهر تهران (منطقه‌ی ۱۲)	نام درس: تاریخ معاصر ایران
کلاس: سوم دبیرستان	دبیرستان و پیش‌دانشگاهی غیر دولتی	نام دبیر: آقای قاسمی
رشته: ریاضی و تجربی	امتحانات نوبت اول سال تحصیلی ۹۵-۹۶	تاریخ امتحان: ۹۵/۱۰/۱۹
شماره صندلی:		ساعت امتحان: ۸ صبح
		مدت امتحان: ۷۵ دقیقه

« پاسخ کلیه سؤالات در زیر و پشت برگه به ترتیب نوشته شود. »

ردیف	سؤالات	نمره
۱	مفاد عهدنامه گلستان چه بود؟	۲
۲	قرارداد رویتر در زمان کدام شاه قاجار، با کدام کشور بسته شد و محتوای آن چه بود؟	۲
۳	زمینه‌های پیدایش نهضت مشروطه کدامند؟	۲
۴	منظور از حق کاپیتولاسیون یا قضاوت کنسولی را بنویسید.	۲
۵	در دوره قاجاریه از چه راه‌هایی اندیشه‌های سیاسی جدید وارد ایران شد؟	۲
۶	ماهیت قرارداد ۱۹۱۹ ایران و انگلیس چه بود؟	۲
۷	رضاشاه در زمینه تغییر لباس و کلاه مردم ایران چه اقداماتی انجام داد؟	۲
۸	دو مورد از بی‌اعتنای‌های محمدعلی‌شاه با نظام مشروطه و مجلس نمایندگان چه بود؟	۲
۹	بر اساس پیمان سعدآباد ایران چه مناطقی را از دست داد؟	۲
۱۰	به سوالات چهار گزینه‌ای زیر پاسخ دهید. ۱- عهدنامه تیلست بین کدام کشورها بسته شد؟ الف) روسیه- ایران ب) فرانسه- روسیه ج) انگلیس- ایران د) فرانسه- ایران ۲- چه کسی فتوای تحریم توتون و تنباکو را صادر نمود؟ الف) میرزا حسن آشتیانی ب) حاج ملا علی کنی ج) میرزای شیرازی د) شیخ فضل الله نوری	۱
۱۱	جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. الف) موسس سلسله قاجاریه..... بود. ب) عهدنامه فین‌کن‌اشتاین بین کشورهای ..... و ..... بسته شد.	۱
	موفق باشید.	جمع نمره
		۲۰

« پاسخنامه »

۱- به موجب این عهدنامه، ایران حاکمیت روسیه را بر ولایت هایی که تا آن زمان اشغال کرده بود به رسمیت شناخت. به این ترتیب ایالات داغستان و گرجستان و شهرهای باکو، دربند، شیروان، قره باغ، شگی، گنجه، موقان و قسمت بالای طالش، به روسیه واگذار شد. به علاوه، حق کشتیرانی در دریای خزر، از ایران سلب گردید، در برابر، روسیه نیابت سلطنت عباس میرزا را در ایران به رسمیت شناخت.

۲- این امتیاز در زمان ناصر الدین شاه با تلاش میرزا حسین خان سپهسالار صدراعظم وقت و همکاری میرزا ملکم خان به یک یهودی به نام بارون جولپوس دو رویتر واگذار شد. به موجب قرارداد رویتر، حق احداث راه آهن و تراموا و بهره برداری از کلیه معادن و منابع ایران به جز طلا و نقره و سنگهای قیمتی، نیز بهره برداری از جنگلها و احداث قناتها و کانالهای آبیاری به مدت هفتاد سال و اداره گمرکها و حق صدور همه نوع محصولات انگلیسی به ایران، به مدت بیست و پنج سال به رویتر واگذار شد.

۳- از دست رفتن بخشهایی از سرزمین ایران - غلبه‌ی استعمار بر مملکت - استبداد دستگاه حاکم - مخالفت های مردم و علما با استبداد و استعمار.

۴- افزایش حضور آمریکایی ها و مستشاران و نظامیان آنها در ایران، دولت حسنعلی منصور، ضمن تقدیم لایحه‌ای به مجلس شورا که قبلاً در دولت علم تنظیم و تصویب شده بود، برای مستشاران و نظامیان آمریکایی و خدمتکاران آنها، درخواست مصونیت قضایی کرد نظیر حق استعماری که در معاهده ترکمانچای برای اولین بار برای روس ها قائل شده بودند و موجب تحقیر ایرانیان شده بود که بعد از انقلاب بلشویکی ملغی شد.

۵- روزنامه سفرنامه‌ها و کتاب‌ها.

۶- محتوای این قرارداد که در ابتدا کاملاً محرمانه نگه داشته شد، موجب شکلگیری سیستم تحت‌الحمایگی ایران از سوی دولت انگلیس می شد، زیرا به موجب آن، نظارت بر تشکیلات نظامی، مالی و سیاسی ایران، منحصر در اختیار مستشاران انگلیسی قرار می گرفت.

۷- رضاشاه ابتدا با به کارگیری زور، کلاه لبه دار موسوم به کلاه پهلوی را در میان مردم متداول کرد اما پس از بازگشت از سفر ترکیه، به تقلید از آتاتورک دستور داد که کلاه پهلوی نیز ممنوع و منسوخ شود و اعلام کرد: از این پس مردان باید کلاه شاپو بر سر بگذارند.

۸- از اشراف و نمایندگان دولت های خارجی برای شرکت در این مراسم دعوت به عمل آورد، اما نمایندگان مجلس شورای ملی را دعوت نکرد. این، اولین بی‌اعتنایی محمدعلی شاه به مجلس بود. بی‌اعتنایی بعدی محمدعلی شاه نسبت به نظام مشروطه هنگام امضای متمم قانون اساسی مشروطه، رخ داد. هنگامی که متمم قانون اساسی تقدیم او شد، از امضای آن خودداری کرد.

۹- پیش از امضای پیمان سعدآباد، اختلافات مرزی ایران با سه کشور همسایه با حکمیت انگلستان به طور موقت حل و فصل شد و حکومت رضاشاه ناگزیر از، بخشیدن ارتفاعات کوه آرارات به ترکیه، بخش‌هایی از شرق ایران به افغانستان و چشم‌پوشی دولت ایران از حق حاکمیت خود بر اروند رود شد. به همین سبب، برخی از مورخان معتقدند که رضاشاه به دلیل تعهدهایی که شخصاً به دولت انگلستان داشت، تمامیت اراضی ایران را نادیده گرفت.

۱۰- فرانسه و روسیه گزینه ب و گزینه ج میرزای شیرازی.

۱۱- الف) آقامحمدخان ب) ایران و فرانسه